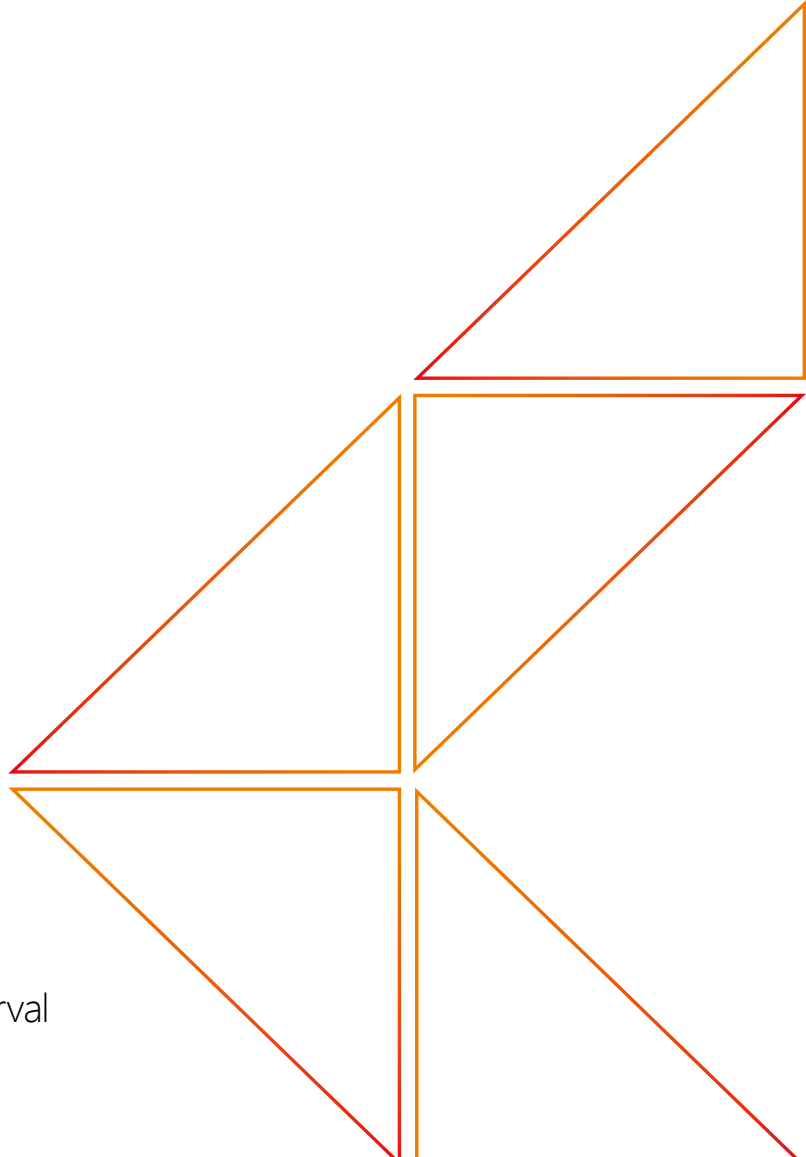

Länsstyrelsen
Skåne

TJUGOFJORTON

Länsstyrelsen Skånes årsredovisning i urval

VI SKAPAR SAMHÄLLSNYTTA
genom att ta ansvar för samhällsbygget,
skydda miljön och investera i landsbygden.

Titel: Tjugofjorton – Länsstyrelsen Skånes årsredovisning i urval
Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne
Beställning: Länsstyrelsen Skåne
Ledningsstaben
205 15 Malmö
Telefon 010-224 10 00
www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright: Länsstyrelsen Skåne
Layout: Mats Runvall
Tryckeri, upplaga: Länsstyrelsen Skåne, 60 ex
Tryckår: 2015
Omslagsbild: Mats Runvall

INNEHÅLL

Landshövdingen har ordet	4
Det här är Länsstyrelsen Skåne	6
Året i korthet	8
Länsledning	10
Miljö	12
Landsbygd	20
Samhälle	22
Förvaltning	32
Verksamhetsstöd	34

2014

Landshövdingen har ordet

Skåne är mångfacetterat, mångkulturellt och präglat av närheten till kontinenten. Många vill bo och leva här. Befolkningsökningen har under de senaste åren legat på 10 000 personer om året. Framst är det 20-30-åringar som flyttar till Skåne och söker arbete, asyl eller till universitet eller högskolor.

Bristen på bostäder är en av Skånes största utmaningar. Skåne hade behövt bygga minst 5 000 bostäder förra året för att möta behovet från den ökande befolkningen. Det byggdes 2 800. Länsstyrelsen Skåne har under 2014 arbetat tillsammans med Region Skåne och Kommunförbundet Skåne för att lösa upp de knutar som finns på bostadsmarknaden, bland annat genom bildandet av Skånskt bostadsforum. Vi måste stärka samverkan på alla plan.

Bostadsbristen får följder också när det gäller integrationen. Under 2014 hade vi uppdraget att avtala om 677 anvisningsbara kommunplatser i Skåne men vid årets slut saknades fortfarande 300 platser. Skånes kommuner har dock ökat det totala mottagandet för nyanlända personer. Länsstyrelsen har under året fortsatt att utveckla det banbrytande hälsofrämjande mottagandet genom Partnerskap Skåne.

För att få direkt kommunikation med Skånes företagare gör jag ofta företagsbesök i länet. Under våren besökte jag ett trettiotal företag som har en avgörande roll för utvecklingen av miljön i länet. Under hösten var mitt fokus kvinnors företagande. Endast ungefär en fjärdedel av företagen i Sverige drivs av kvinnor. Här finns mycket växtkraft att hämta och det är viktigt för mig att uppmuntra.

Med anledning av det nya landsbygdsprogrammet 2014-2020 bjöd jag under hösten in de skånska kommunledningarna till samtal om landsbygdsutveckling med särskilt fokus på bredbandsutbyggnaden i Skåne. Under hösten har vi utvecklat flera förslag på ökat samordningsstöd till kommunerna i deras bredbandsarbete.

Vi har också arbetat intensivt med översvämningsrelaterade frågor såsom stigande havsnivåer, erosion och dagvattenhantering. Vi lämnade över en handlingsplan med 51 förslag till generaldirektören för MSB vid hennes besök i Kristianstad. Havet

Foto: Peter Croon

Jag besökte miljöföretagare under våren 2014. Här på Simris Alg i Hammenhög.
Foto: Karin Fransson

väntas stiga en meter fram till år 2100. Något som innebär att 23 000 skånska hus riskerar att drabbas av skador.

Kullabergs naturum fick under 2014 Naturvårdsverkets utmärkelse "Årets naturum" för att de på ett enastående sätt inspirerar barn och unga till utomhusvistelse och nyfikenhet i naturen. De har också varit kreativa och skapat roliga aktiviteter som tumlarsafari och undervattensguidningar. Detta är jag stolt över!

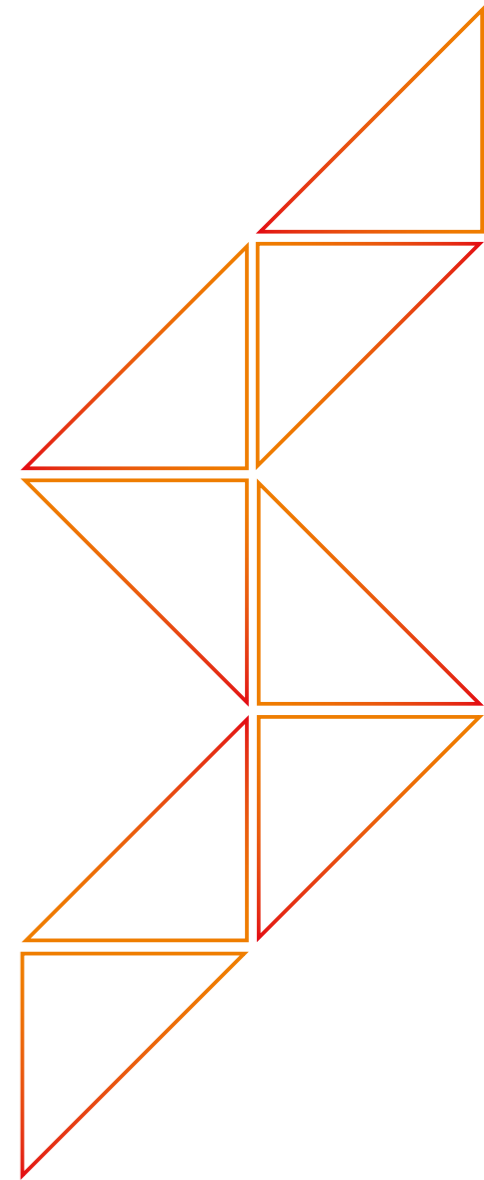

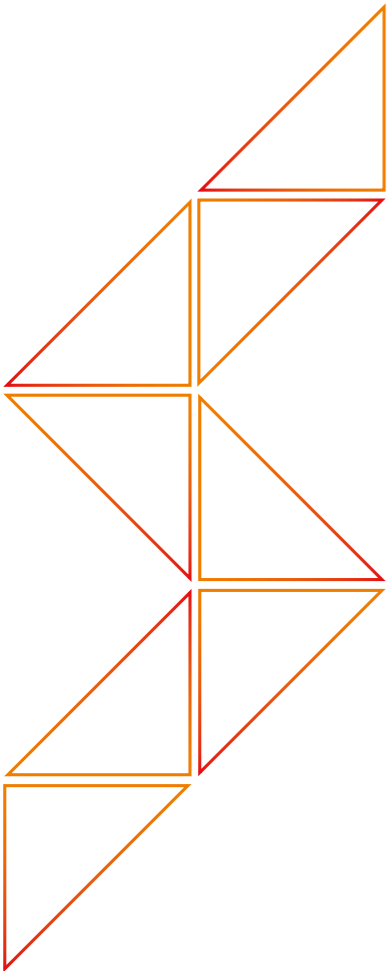
Kullabergs naturum utsågs av Naturvårdsverket till Årets naturum 2014. Foto: Most Photos

2014 har varit ett spännande och innehållsrikt år för Skåne på många sätt. Fortsatt samverkan med Skånes invånare, myndigheter och företag är nyckeln till att göra det bästa för Skånes människor, djur och natur. Idag och i morgon.

Malmö den 19 februari 2015

Margareta Pålsson

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE SKAPAR SAMHÄLLSNYTTA genom att ta ansvar för samhällsbygget, skydda miljön och investera i landsbygden. I vårt uppdrag har vi olika roller och fungerar både som utvecklingspartner i frågor som rör länets utveckling och som beslutsfattare när det gäller våra ansvarsområden inom landsbygd, djurskydd, miljö och samhällsplanering. Vi arbetar på uppdrag av regering och riksdag och fattar ca 70 000 myndighetsbeslut och investerar 4,5 miljarder i Skånes utveckling varje år.

Vårt uppdrag

Utgångspunkten för Länsstyrelsen Skånes arbete är det regleringsbrev som regeringen ger länsstyrelserna varje år. Utöver regleringsbrevet styrs vi av gällande lagar, förordningar och styrdokument samt de årliga prioriteringar och mål som Länsstyrelsen Skåne sätter upp i vår verksamhetsplan och som kan sammanfattas i tre övergripande målbilder:

- Marken räcker till för människor, djur och natur
- Ett Skåne där alla är delaktiga
- Vattnet är rent och räcker till alla

Länsstyrelsen Skåne redogör för resultatet 2014 i en utförlig årsredovisning till regeringen, ett direkt svar på länsstyrelseinstruktionen i regleringsbrevet. Årsredovisning 2014 finns på Länsstyrelsen Skånes webbplats.

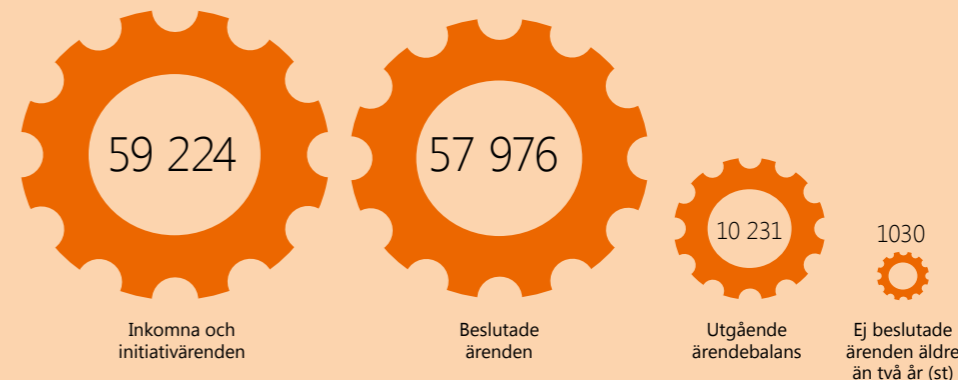
Denna kortversion redovisar resultatet utifrån verksamheten på Länsstyrelsens Skånes fem avdelningar. Vi vill på detta sätt skapa en mer tillgänglig årsredovisning för våra intressenter i och utanför Skåne.

Klarspråk

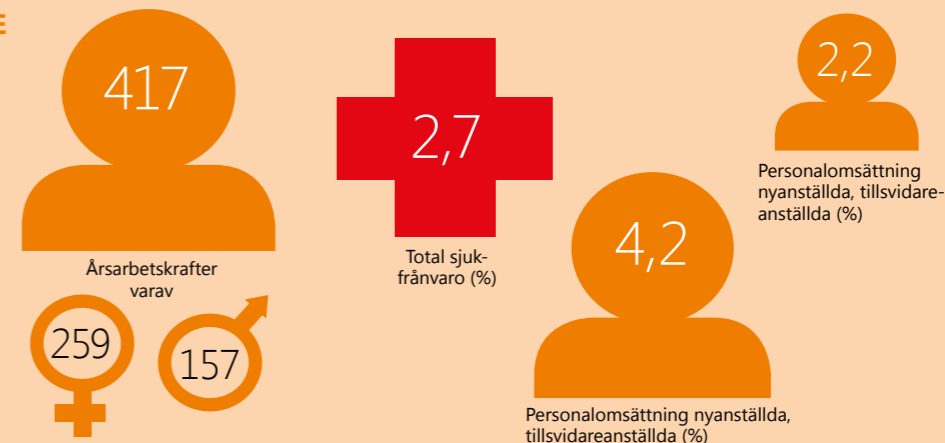
Sedan flera år arbetar Länsstyrelsen Skåne strukturerat med klarspråk. Ungefär en tredjedel av medarbetarna har gått klarspråksutbildning. Är det någon del av årsredovisningen du tycker är svår att förstå? Hör av dig till oss. Mejla till: sara.fredstrom@lansstyrelsen.se

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE I SIFFROR

VERKSAMHET

MEDARBETARE

INTÄKTER

2014 (TKR)

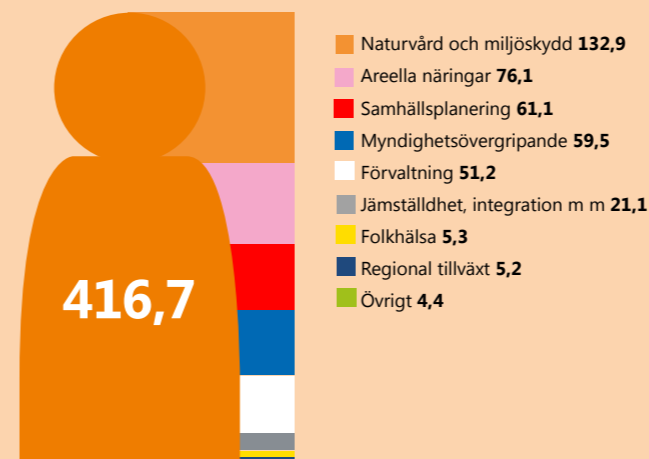
KOSTNADER

2014 (TKR)

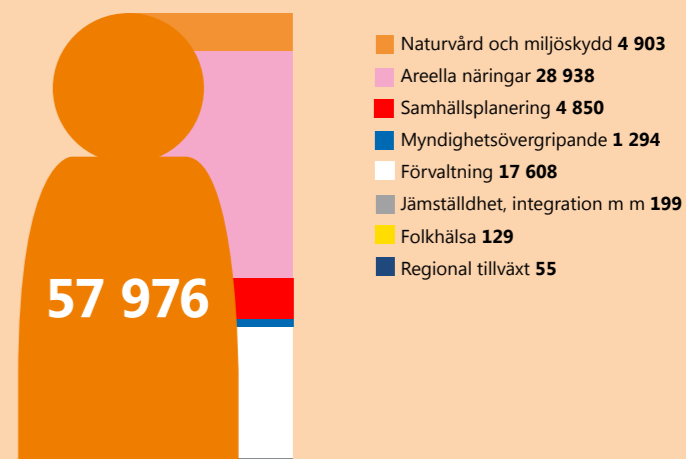
FÖRDELNING ÅRSARBETSKRAFTER

Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet 2014

FÖRDELNING ÄRENDEN 2014

Antal beslutade ärenden per sakområde och del av sakområde

JANUARI

Bok om Skånes groddjur

Länsstyrelsen Skåne presenterade en ny skånsk grodbok. I Skåne finns tolv av landets 13 groddjur. Utvecklingen är positiv, tack vare målmedvetna insatser. Lövgrodan som var utrotningshotad på 1980-talet är relativt vanlig idag.

MARS

Miljömålen på konferens

Länsstyrelsen Skåne arrangerade sin årliga konferens om de skånska miljömålen. Skåne ser ut att nå endast ett av 15 miljömål till 2020.

Nio miljoner till naturvård

Länsstyrelsen Skåne delade ut 4,4 miljoner i statligt stöd till 27 lokala naturvårdsprojekt.

Pengar till skånska kulturmiljöer

Länsstyrelsen Skåne fick i mars 14 miljoner kronor från Riksantikvarieämbetet att fördela till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer i länet. Månstorps gavlar fick störst del av potten, cirka 2,7 miljoner kronor.

APRIL

Nytt landsbygdsprogram för sju år

Jordbruksminister Eskil Erlandsson presenterade det nya landsbygdsprogrammet för perioden 2014-2020. Landsbygdsprogrammet kommer totalt att ha en budget på ca 36,1 miljarder kronor. Programmet kommer igång på allvar först under 2015.

Miljoner till vattenmiljöer

Två ansökningar från Länsstyrelsen Skåne fick 22,7 miljoner kronor av Havs- och vattenmyndigheten. Det rör sig om insatser för att förbättra vattenmiljöer i Helge å och Hanöbukten samt i sydvästra Skånes jordbrukslandskap.

MAJ

Riskbedömning av finansiering av terrorism

Länsstyrelsen Skåne var delaktiga i en nationell riskbedömning för att bli bättre på att motverka finansieringen av terrorism. Nästa steg är att regeringen tar fram en nationell strategi.

Bättre BushLife i Skåne

Länsstyrelsen Skåne fick positivt besked från EU om projektet Bush Life som ska stärka de biologiska värdena i miljöer knutna till buskmarker och äldre träd. Projektet har en total budget på 3,2 miljoner euro.

Målmusslan återvänder och ger renare vatten

Den nya slingrande Fyleån invigdes. I projektet Målmusslans återkomst förbättras miljön i viktiga skånska vattendrag genom att återskapa åarnas slingrande väg genom landskapet. Samtidigt återplanteras den hotade målmusslan som hjälper till att rena vattnet.

FEBRUARI

Unga vuxna langar mest

Länsstyrelserna i Skåne, Stockholm och Västra Götaland drog tillsammans med CAN igång insatser för att minska langningen från unga vuxna. Kampanjen konstaterar att den främsta källan till alkohol för minderåriga är pojk- och flickvänner, kompisar eller kompisars syskon.

Lådan som krokodilen Kajsa emigrerade i.

Omhändertagen krokodil flyttade västerut

Krokodilen som hittats av Länsstyrelsen Skånes djurskyddsinspektörer i ett växthus i Malmö flyttades till Storbritannien. Krokodilen lever nu på en krokodilfarm utanför Oxford.

Dumpade cyanid tunnor i mosse

Grävningar i Skönna mosse utanför Örekljunga blottade trasiga tunnor, blåfärgade av cyanid. Undersökningar visade att ett sjuttioal tunnor har dumpats i mossen. Tunnorna kommer från AB Multo, ett företag som tillverkade räkne- och kontorsmaskiner mellan 1948 och 1973.

Målmusslan hjälper till att rena vattnet i Fyleån. Foto: Emma Versteegh (CC BY-SA 2.5)

JUNI

Skånes djurpark räddad

Landshövding Margareta Pålssons intensiva arbete för att rädda Skånes djurpark gav resultat. Norska Lund Gruppen tar över driften av parken och lovar att investera 100 miljoner norska kronor under tio år.

Utsättningar för att stärka ålen

Länsstyrelsen Skåne satte under sommaren ut över två miljoner ålyngel för att stärka det hotade ålbeståndet. Länsstyrelsen Skåne ansvarar för utsättningarna i hela landet.

Nordisk Forum – största kvinnokonferensen på 20 år

Länsstyrelsernas experter inom jämställdhet arrangerade fyra seminarier på den största kvinnopolitiska konferensen på 20 år – Nordiskt Forum i Malmö.

SEPTEMBER

Länsstyrelsen räknade röster

Den 14 september var det val till kommuner, landsting och riksdag. Länsstyrelsen Skåne utbildade omkring 200 personer som rösträknare. Bland rösterna från Båstad upptäckte Länsstyrelsen Skåne 28 valsedlar för mycket, vilket fick till följd att kommunvalet i Båstad görs om våren 2015.

1 900 arter hotade i Skåne

1 900 arter i Skåne är hotade och en del av vår biologiska mångfald kan vara på väg att försvinna, konstaterades i en ny rapport som kartlägger var de artrikaste trakterna i länet finns.

OKTOBER

Gånggrift restaurerad

Gånggriften Gillhög vid Barsebäck restaurerades så att den är säker för besökare.

Kullabergs naturum tog priset 2014

Kullabergs naturum fick Naturvårdsverkets utmärkelse "Årets naturum" för att på ett enastående sätt inspirera barn och unga till utomhusvistelse och nyfikenhet i naturen.

DECEMBER

Stärkt strandskydd i Skåne

Länsstyrelsen har sett över strandskyddet på uppdrag av regeringen. Resultatet pekar mot att områdena med utökat strandskydd (100-300 meter) ökar med en tredjedel, från 132 till 181 km².

Caroli kyrka efter avkristnandet

Länsstyrelsen Skåne gav fastighetsägaren tillstånd att ta bort kyrkbänkar, predikstol och annan fast inredning från den avkristnade Caroli kyrka i Malmö. Beslutet överklagades senare av Riksantikvarieämbetet. Ärendet ställer intressanta frågor om hur vi ska hantera avkristnade kyrkobyggnader. Frågorna är särskilt angelägna i Skåne, ett av de län som har flest kyrkor.

JULI

70 dagfjärilar i Skåne

Länsstyrelsen Skåne tog fram en ny fjärilsbok som blev klar i juli.

Trampande fötter bra för sandlivet

När orienteringstävlingen O-ringen hade sin etapp i Friseboda naturreservat var Länsstyrelsen Skåne på plats. Trampet från orienterarna rotar runt i sanden, något som behövs för att inte sandmarkerna ska växa igen – en bra hjälp i projektet SandLife.

AUGUSTI

Översvämningar i sydvästra Skåne

I slutet av augusti drabbades sydvästra Skåne av översvämningar efter kraftiga skyfall. Bara några dagar före översvämningen lämnade Länsstyrelsen Skåne över en handlingsplan till generaldirektören för MSB, med 52 åtgärder för att göra Skåne robustare i ett förändrat klimat.

Nytt naturreservat på Hallandsåsen

17 augusti invigdes det nya naturreservatet Korup med Ålemossen och Lya ljunghed på Hallandsåsen. Totalt har Skåne län 272 naturreservat.

Ale the eel – en världsnymhet

Länsstyrelsen Skånes fiskeridirektör Johan Wagnström intervjuades av CNN och andra internationella medier sedan han i en brunn i Brantevik letat fram kvarlevorna efter ålen Ale. Ålen sades ha levt i brunnen sedan 1859. Johan Wagnström hittade kraniet, men tyvärr var det inte i sådant skick att SLU kunde bestämma ålens ålder.

NOVEMBER

Miljöarbete – ren vinst för företaget

Rapporten Ren vinst - framgångsrika företag togs fram av Sydsvenska Handelskammaren och Länsstyrelsen Skåne för att inspirera företag att intensifiera sitt miljöarbete.

Fler platser för utsatta för hedersvåld

Länsstyrelserna i Stockholm, Skåne och Västra Götaland slutredovisade arbetet med skyddade boenden för hedersvåldsutsatta ungdomar. Antalet platser i skyddade boende för hedersvåldsutsatta personer har ökat från cirka tio (2003) till mellan 350 och 400 (2013).

VERKSAMHETEN HAR UNDER 2014 kraftsamlat kring fyra områden:

- Strategiska sakfrågor: avvägning i markanvändningsfrågor, integration, biologisk mångfald och klimat och energi
- Tydliga och samlade besked i tidiga skeden
- Ökat kundfokus genom kortare handläggningstider
- Träffsäker tillsyn

I verksamhetsplanen för 2014 beskriver Länsstyrelsen Skåne mål och prioriteringar som är varit gemensamma för hela myndigheten. Prestationer knutna till varje mål beskrivs i avdelnings- och enhetsplaner. Varje tertiäl gör uppföljning av verksamheten exempelvis användning av resurser, sjukfrånvaro, samt en aktualisering av riskbedömningar.

Samlat agerande för Skåne

Ledningarna för Kommunförbundet Skåne, Region Skåne och Länsstyrelsen har fortsatt arbeta i Skånskt ledningsforum som tillsammans behandlar frågor av särskilt stor betydelse för Skåne. Under årets möten har vi utvecklat det gemensamma arbetet med integration, kompetenssamverkan och medel under EU:s nya programperiod. Under året startade vi ett nytt nätverk för att underlätta bostadsbyggandet i Skåne.

Landshövdingen bjuder varje år in kommunledningarna till Residenset för samtal om aktuella frågor. Bredbandsutbyggnaden i Skåne var ämnet som lyftes fram 2014.

Länsstyrelsen Skåne driver ett utvecklingsarbete för samlat agerande. Så tidigt som möjligt ska Länsstyrelsen Skåne ge kunden en samlad bild om vad kontakten kan komma att medföra från myndigheten i sin helhet. En insats under 2014 var att Länsstyrelsens chefer tillsammans gjorde studiebesök hos kunder för att synliggöra hur olika perspektiv samverkar i vissa ärenden.

Många besök hos kommuner

Landshövding Margareta Pålsson har fortsatt att göra besök ute i de skånska kommunerna. Under 2014 besökte hon företagare,

Intern tankefigur kring samlat agerande

eftersom de spelar en avgörande roll för en fortsatt positiv utveckling i länet. Under våren besökte hon miljöföretagare i samtliga skånska kommuner, för att rikta uppmärksamhet mot företag som bidrar till en positiv miljöutveckling.

Under hösten fokuserade hon på företagande kvinnor. Enligt en rapport från Tillväxtverket från 2012 är företagande kvinnor yngre, mer tillväxtinriktade och har högre utbildning än företagande män. Men i Skåne och i resten av Sverige drivs bara en fjärdedel av företagen av kvinnor.

Kommundialog

Länsöverdirektör Carl Älfvåg inledde under slutet av året en kommundialog med Skånes kommundirektörer. Han kommer att besöka samtliga kommundirektörer för att diskutera gemensamma angelägna frågor.

Möte om NEET:s

Landshövding Margareta Pålsson tog under våren, i samråd med Kompetenssamverkan Skåne, initiativ till en träff på Residenset om problematiken kring NEET:s (Not in employment, education or training), det vill säga ungdomar som varken arbetar, praktiserar eller studerar.

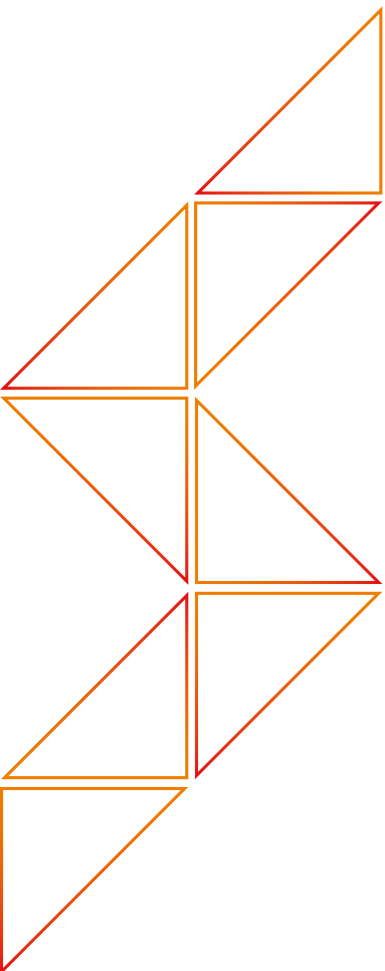

Slipsar blev till ormar.

Återbrukat grafiskt material

I februari lämnade landshövding Margareta Pålsson över ett tiotal lådor med utdaterat profilmaterial till återbruksverkstaden återSkapa i Malmö.

I lådorna fanns slipsar, kepsar, pärmar och annat som legat i lådor och källare och som inte längre används. Materialet kom direkt till användning på återSkapa där en grupp förskolebarn satte igång att omvandla gamla slipsar till vackra ormar.

Länsstyrelsen Skåne arbetar för att bevara Skånes värdefulla växter, djur- och naturmiljöer. Foto: Most Photos

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE HAR EN VIKTIG roll för miljö- och klimatarbetet i Skåne. Vi samordnar miljöarbetet, informerar och sprider kunskap, vi arbetar med miljömål, miljöövervakning, vattenförvaltning samt klimat- och energifrågor. Dessutom beslutar vi om tillstånd till verksamheter som påverkar miljön och kontrollerar att de följer sina tillstånd.

Länsstyrelsen Skåne arbetar för att bevara Skånes värdefulla växter, djur och naturmiljöer. Det innebär bland annat att skapa och sköta naturreservat, att inventera arter och naturmiljöer och att pröva tillstånd för verksamheter som kan påverka naturmiljön. En utgångspunkt är att naturreservaten och nationalparkerna är tillgängliga för friluftsliv och naturupplevelser.

Miljötillsyn

Förorenad mark

Länsstyrelsen Skåne arbetar sedan flera år med att kartlägga förorenade områden. Enligt Naturvårdsverket har Sverige omkring 80 000 områden som eventuellt är förorenade, varav 6300 finns i Skåne. Länsstyrelsen Skåne arbetar med att inventera och riskklassa dessa områden. Hittills har vi inventerat 1800 områden och 84 har placerats i klass 1, den högsta riskklassen.

Statlig finansiering

I allvarliga fall där ansvarig saknas kan undersökningar och efterbehandlingar finansieras med statliga medel. Under 2014

har ett objekt i riskklass 1 åtgärdats med statliga medel (fd Midolprodukter i Helsingborg. Dessutom har en akut åtgärd utförts (fd kemtvätten vid Blekingegatan i Helsingborg) och fyra insatser är på gång (BT Kemi i Teckomatorp, Klippans läderfabrik, fd kemtvätten på Bomgatan i Kristianstad samt fd Ferro-san/Getinge i Eslöv). Arbetet att inventera förorenade områden i Skåne pågår fortfarande och nya objekt i riskklass 1 kan tillkomma.

Databas över förorenade områden

Länsstyrelsen Skåne har uppdaterat databasen över förorenade områden i Skåne efter en stor kommunikationsinsats till 3500 fastighetsägare. Syftet var att informera om att det på deras fastigheter tidigare legat en verksamhet som kan ha gett upphov till föroreningar och att fastigheten finns med i länsstyrelsernas databas.

Insatser för renare Hanöbukten

Tillståndet i havet utmed de skånska kusterna är inte tillfredsställande, framför allt inte i Hanöbukten där det finns stora problem med sårskador på fisk och små fångster för yrkesfiskare. Under året genomförde vi särskilda kontroller av företag med miljöfarlig verksamhet kring bukten. Tillsynen visar dock inga direkta samband mellan utsläpp från verksamheterna och tillstånden i Hanöbukten. Länsstyrelsen Skåne samverkade också med Havs- och vattenmyndigheten för att analysera orsakerna till problemen.

Tillsyn över gränsöverskridande transporter av avfall (GRÖT-tillsyn)

Länsstyrelsen Skåne har aktivt bedrivit tillsyn i Skånes hamnar i samverkan med Polisen, Tullverket och Kustbevakningen. Både farligt avfall och avfall har stoppats, exempelvis kylmöbler med ozonnedbrytande förbjudna ämnen samt skrotbilar som innehåller oljor och andra miljöfarliga vätskor. Samverkan har lett till bättre och effektivare tillsyn. Under 2014 gjordes 55 kontroller på gemensamt initiativ av polisen och Länsstyrelsen Skåne, två intiterades av Länsstyrelsen Skåne, fyra av Polisen och tre av Kustbevakningen.

Skydd och vård av natur

Prioriteringar inom skötsel

Länsstyrelsen Skåne förvaltade under 2014 tre nationalparker, 239 naturreservat eller naturvårdsområden och 51 naturminnen. På uppdrag av Naturvårdsverket förvaltar Länsstyrelsen 395 statliga fastigheter med omkring 60 byggnader och nyttjanderätter.

Länsstyrelsen har under 2014 gjort prioriteringar inom förvaltning och skötsel, på grund av frysta skötselbidrag. Prioriteringarna har gjorts utifrån skötselbehoven i de skånska reservaten och nationalparkerna.

Naturum och övrig naturinformation

Länsstyrelsen Skåne driver de naturumen Kullaberg, Söderåsen och Stenshuvud. Alla tre är bland de mest besökta naturumen i Sverige. Naturum Kullaberg utsågs till årets naturum år 2014 för sitt goda arbete med ungdomar och skolor.

Naturum	Antal besökare	Antal deltagare i guidningar/arrangemang
Kullaberg	114 000*	7 118
Söderåsen	102 000	7 550
Stenshuvud	70 379	1 497
Summa:	286 379	16 165

*siffror för februari-oktober. På bilden: Kullaberg i nordvästra Skåne.

De tre naturumen under året tagit emot och guidat 2 853 skolelever. Aktiva insatser har också riktats mot nyanlända flyktingar.

EU-projekt för bättre miljö

Under 2014 har Länsstyrelsen Skåne arbetat inom EU-projekten SandLife och UC4Life med att restaurera sand- och vattenmiljöer. SandLife riktar sig till de sydsvenska sandmarkerna, Europas artrikaste habitat. I UC4Life återställs Fyleåns och Klingavälsåns slingrande väg genom landskapet, samtidigt som den hotade målarmusslar återplanteras. Det nya projektet BushLife möjliggör kostsamma skötselåtgärder i skyddade områden.

Kostnader för intrång och förvärv

På grund av brist på ekonomiska resurser för intrångskostnader har handläggningen av flera områdesskydd avstannat. 2014 års ram för intrång och förvärv var 35 miljoner kronor, en minskning med 5 miljoner.

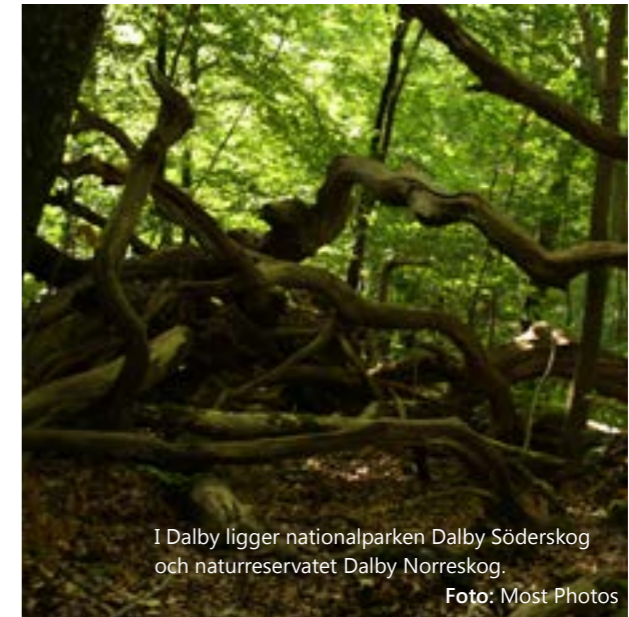
Flera stora och kostsamma objekt återstår att finansiera, exempelvis Torups bokskog, Östra Kullaberg, Östra Fulltofta och Djurholmamossen. Dialogen med markägarna påverkas av att besked dröjer, vilket har effekt på markägarnas planering och ekonomi.

Marina naturreservat

Arbetet med skydd av marina områden fortsätter. Den 28 augusti 2014 tog Länsstyrelsen Skåne beslut om att bilda naturreservatet Jonstorp-Vegeåns mynning i Helsingborgs och Höganäs kommun. Beslutet är överklagat.

Naturreservat på land

Under året har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att långsiktigt skydda skånsk naturmark. Våra naturreservat bidrar till kommande generationers välbefinnande och säkerställer en mosaik av artrika områden för att bevara den biologiska mångfalden och möjliggöra spridningskorridorer i landskapet.

I Dalby ligger nationalparken Dalby Söderskog och naturreservatet Dalby Norreskog.

Foto: Most Photos

KOMMUN	OBJEKT	MARKSLAG SOM BERÖRS AV OMRÅDESSKYDD	
NYA STATLIGA NATURRESERVAT		Andel områdesskydd (%)	
1 Eslöv	Flyinge ängar	LANDAREAL	3,7
2 Hässleholm	Gulastorp	PRODUKTIV SKOGSMARK	4,1
3 Hässleholm	Tollaskogen	SÖTVATTENAREAL	10,1
4 Klippan/Pers-torp	Varshultamyren	SALTVATTENAREAL	11,2
5 Kristianstad	Möllegården		
6 Kristianstad	Råbockarp		
7 Sjöbo	Assmåsabetet		
8 Sjöbo	Vitabäckshällorna		
9 Ystad	Hagestad		
10 Ängelholm	Hålebäckseröd		
NYA KOMMUNALA NATURRESERVAT			
1 Kristianstad	Horna sandar		
2 Kristianstad	Sännarna		
3 Lund	Nöbbelövs mosse med Vallkärra mader		

Arbetet med att bevara hotade arter

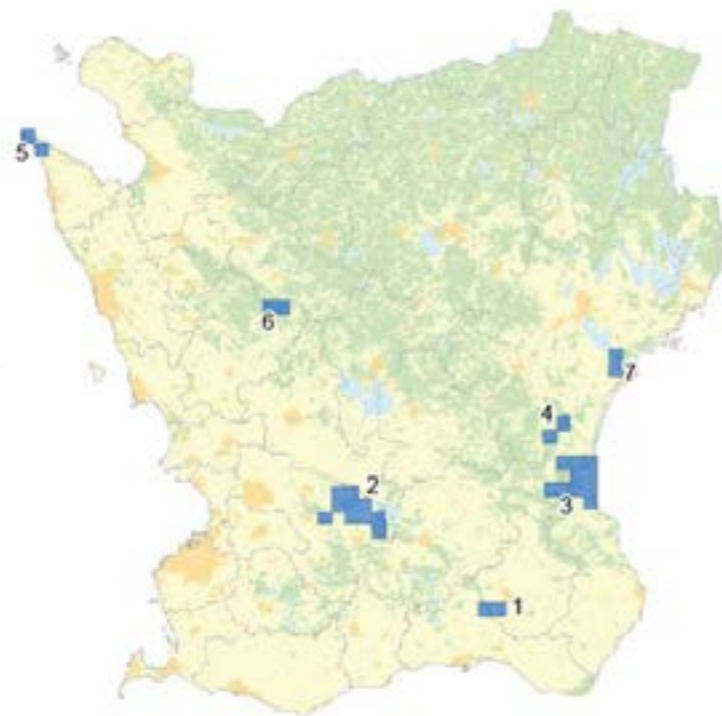
Under 2014 har Länsstyrelsen Skåne fortsatt med åtgärder för groddjur, sydlig kärrensna, kornsparv, vilda bin, kärnrocka och rikkärr. I vattenmiljöer har vi utfört åtgärder för mal, hotade natearter och havsnejonöga.

Växten kärnrocka förekommer i Sverige endast vid Levasjön i nordöstra Skåne. Länsstyrelsen Skåne samarbetar med Bromölla kommun, floraväktarna och lantbrukarna för att bevara kärnrocka och dess miljö. Samverkan med floraväktarna sker även för arten stor ögontröst. Skötseln har justerats på ett par platser för att arten ska få bättre livsförutsättningar.

Artpoolsanalys och utpekande av värde-trakter

Länsstyrelsen Skåne har analyserat var de artrikaste områdena i landskapet finns. Dessa så kallade värde-trakter är de områden som har flest rödlistade arter. De absolut artrikaste områdena är Vombsänkan, sydöstra Linderödsåsen och Fyledalen. Ska vi kunna hejda förlusten av biologisk mångfald är det viktigt att rikta naturvårdsinsatser av livsmiljöer och biotoper till dessa områden. Artpoolsanalysen ingår i arbetet med länets naturvårdsstrategi som presenteras under 2015.

Bidrag till lokal naturvård

Länsstyrelsen Skåne delar ut statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt (LONA). Mer än 4,4 miljoner kronor delades ut till 16 kommuner och 27 projekt. Av dessa projekt handlade sex stycken om kommunal reservatsbildning. Andra projekt rörde bland annat inventeringar, naturvårdsprogram och insatser för friluftslivet.

Miljö och klimat

Miljö kvalitetsmålen

Länsstyrelsen Skåne följer varje år upp de skånska miljö kvalitetsmålen. För Skåne gäller 15 miljö kvalitetsmål där slutåret är satt till 2020. Vår bedömning är att vi kommer att nå målet Skyddande ozonskikt och vi är nära att nå målet Säker strålmiljö. Övriga 13 miljö kvalitetsmål kommer sannolikt inte att nås i Skåne.

Länsstyrelsen Skåne har bidragit till att föra in miljö kvalitetsmålen i det regionala tillväxtarbetet genom att delta i arbetsgrupper för Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne 2030, som beslutades av regionfullmäktige i juni 2014.

Energitillsyn

Länsstyrelsen Skåne har satsat särskilt på energitillsyn under 2014. Exempelvis har vi tagit initiativ till *Projekt för energieffektivisering i företag genom tillsyn och rådgivning* (PROEFF III). 21 kommuner har medverkat och bedrivit energitillsyn på företag som använder mer än 500 MWh/år.

Miljöprövning

Länsstyrelsen har fokuserat på att jobba bort ryggsäcken med gamla miljöprövningsärenden varav de äldsta kommit in 2004. Resultatet är att vi gått från 41 JK-ärenden (äldre än två år) den 1 juni 2012 till ett JK-ärende 31 december 2014.

Miljoner till solel

Länsstyrelsen Skåne fick närmare 7,7 miljoner kronor för stöd till solcellsinstallationer. Skåne fick mest av alla län när regeringen fördelade pengar, eftersom intresset var högst här. Det statliga solcellsstödet täcker högst 35 procent av kostnaden för att investera i solenergi. Priserna på solcellssystem har sjunkit och är en god investering på lång sikt. Solel kan till och med vara billigare än köpt el, visar en analys som projektet Räkna på solceller tagit fram.

Industrivärme till spillo

En studie på Länsstyrelsen Skåne visar att en stor del industrivärme i dag bara går till spillo. Projektet "Energieffektivisering genom spillvärmesamarbeten i Skåne" visar hur mycket industriell restvärme som finns i länet. Kartläggningen visar att spillvärmens motsvarar uppvärmning av 30 000 villor.

Miljösamverkan Skåne

Miljösamverkan Skåne startade 2005, en av landets första arenor för regional samverkan. Länsstyrelsen Skåne är ordförande i styrgruppen. Följande aktiviteter har genomförts 2014:

- Tillsyn av strandskydd och naturreservat. Fortsätter även 2015 med en gemensam tillsynskampanj för länets kommuner.
- Tillsyn av idrottshallar. Fortsätter även 2015.
- Tillsyn av ledningsnätet för spillvatten. Fortsätter även 2015.
- Tillsyn av dricksvattenanläggningar.
- Tillsyn av kosttillskott.
- Projekt inom energieffektivisering, PROEFF III.

Fiske och vatten

Tillsyn av kraftverk

Länsstyrelsen Skåne har bedrivit aktiv tillsyn av småskalig vattenkraft samt dämmen inom några särskilt värdefulla vattendrag i länet. Syftet är att miljöanpassa verksamheten som oftast bedrivs helt utan tillstånd.

Utsättningar för att stärka ålen

Länsstyrelsen Skåne satte under sommaren ut över två miljoner ålyngel för att stärka det hotade ålbeståndet. Länsstyrelsen Skåne ansvarar för utsättningarna i hela landet och ålynglen släpptes ut på olika platser i Blekinge, Skåne, Halland och Västra Götaland. Sedan 2008 har totalt cirka tio miljoner ålyngel köpts in för att sättas ut i svenska åar, sjöar och hav.

Rovdjur

Skydds jakt på varg

Den svenska vargstammen har vuxit på senare år och som en följd blir det vanligare med varg också i Skåne. Under slutet av sommaren började en varg angripa får i gränstrakterna mellan Skåne och Kronobergs län.

Länsstyrelsen Skåne beslutade om skydds jakt när spillningsanalys visade sig att det rörde sig om samma varg, och att det fanns anledning att tro att angreppen skulle fortsätta. Efter tio konstaterade angrepp i de båda länen sköts vargen av skydds jägare i Visseltofta i norra Skåne. Jakten pågick från den 25 augusti till den 2 oktober. Skydds jaktledaren utsågs av och arbetade på uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.

Besiktningar av angrepp

Länsstyrelsen Skåne har under året konstaterat sju vargangrepp och fem hundangrepp på får. I samtliga fall har vi besiktigt angreppen, hjälpt till med förebyggande åtgärder och informerat fårägare och allmänhet. Andra besiktningar som Länsstyrelsen har gjort har visat på räv, korp och självdöda djur.

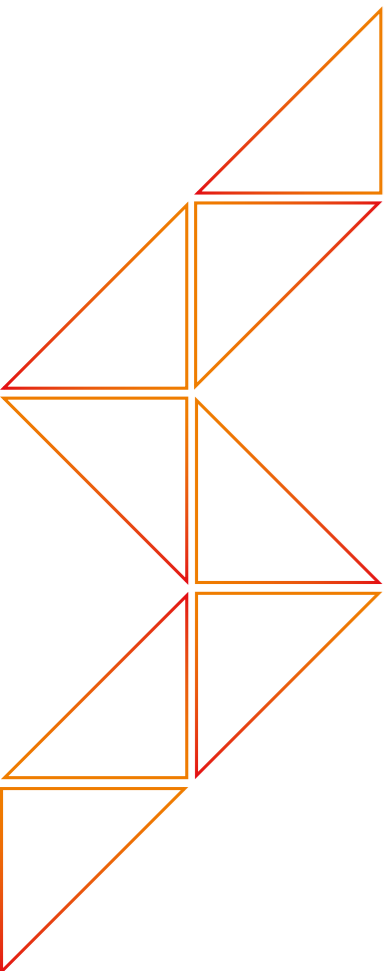
Kungsörn

Länsstyrelsen Skåne har inventerat häckande kungsörn under 2014. Av nio kända revir var sju besatta 2014. Totalt kläcktes sex ungar som ringmärktes. Resultatet är sämre än förra året.

Vargstammen har vuxit och även i Skåne har det blivit vanligare med varg.
Foto: Most Photos

UNDER ÅR 2014 BESLUTADE LÄNSSTYRELSEN SKÅNE att betala ut 1,6 miljarder i gårdsstöd, miljöersättningar och kompensationsbidrag i Skåne och Blekinge län. 99 procent av lantbrukarna fick sitt gårdsstöd före årsskiftet.

Under 2014 minskade antalet inkomna ärenden markant. Starten av det nya landsbygdsprogrammet 2014-2020 blev försenad och det uppstod ett glapp i inflödet av ärenden.

Antalet kontrollbesök i fält ökade mellan 2012 och 2013 med 22 procent. Samtidigt ökade kostnaderna per SAM-ansökan och per utbetalningsärenden bara med 13 procent. Anledningen till att den stora ökningen av antalet kontroller inte fick större genomslag beror på förbättringar i både handläggnings- och fältkontrollprocesserna.

Bredband – en tillväxtfråga

Stora delar av Skåne saknar bredband och landsbygden utarmas. Bredband för alla är en avgörande framtidsfråga. God infrastruktur är en tillväxtfråga för företagare och en förutsättning för ett attraktivt boende på landsbygden. Bredband är dessutom en jämlikhetsfråga när det gäller tillgång till service på landsbygden. Det handlar också om jämställdhet; landsbygden har många företagande kvinnor som behöver fiberbredband för att kunna arbeta på lika villkor.

För att påskynda bredbandsutbyggnaden i länet har Länsstyrelsen Skåne deltagit i flera av Post- och telestyrelsens arbetsgrupper. Vi har tagit initiativ till möten med samtliga kommunledningar för diskutera behovet av bredbandsutbyggnaden i länet. Ett samarbetsprojekt beräknas genomföras under 2015.

Djurskydd

Djurskydd – fler kontroller med högre kvalitet

Trots minskande personalresurser med tolv procent sedan 2012 har antalet beslutade djurskyddsärenden ökat med 16 procent sedan 2013 och 27 procent sedan 2012. Med andra ord gjordes ungefär lika många kontroller 2014 som 2012 och 2013, men kontrollerna har högre kvalitet, bättre genomströmningstid och större effekt.

Antal ärenden, inkomna och upprättade	6 375	5 262	5 019
Antal beslutade ärenden	6 191	5 301	4 864
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	34	41	215

Fler djurförbud

Antalet anmälningar ökade med 70 procent. Ungefär halva ökningen beror på att antalet anmälningar ökat från de officiella veterinärerna på slakterierna.

Antalet djurförbud har ökat från ett tjugotal 2011-2012 till 46 förbud 2013 och 2014. Detta beror framför allt på att Länsstyrelsen Skåne under 2013 och 214 lagt extra kraft på att komma ifatt med handläggningen av djurförbudsprövningar.

Djurskyddskontroller

Inkomna anmälningar		2507
	varav sällskapsdjur	1271
	varav häst	394
	varav lantbruksdjur	842
Normalkontroller		450
Omhändertagande		132
	varav sällskapsdjur (inkl häst)	115
	varav lantbruksdjur	17
Djurförbud		46
	all djurhållning	42
	enstaka djurhållning	42

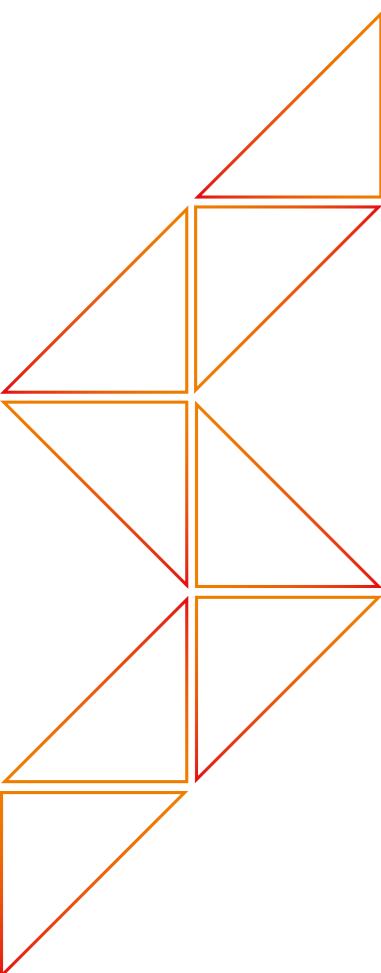
Salmonella i Skåne

Under första halvåret 2014 noterades en oroande utveckling då Salmonella Dublin-infektioner konstaterades hos ytterligare sju nötkreatursbesättningar, med koppling till tidigare fall under 2012-2013. Läget stabiliserades dock under året.

Nyföretagande på landsbygden

Andelen nyföretagare på landsbygden i Skåne har en nedåtgående trend. Samtidigt kan man säga att andelen nyföretagande utanför tätortsgränsen är betydligt högre än landsbygdens befolkningsandel. Statistiken visar vad som hänt med nyföretagandet utanför tätortsgränsen. Jordbruksföretagandet utgör en stor andel. Lantbruken rationaliseras och blir större och antalet aktiva företag minskar. Samtidigt drivs de större aktiva verksamheterna i form av flera företag. Hur detta påverkar nyföretagandestatistiken är svårt att bedöma.

Nyföretagande	2014	2013	2012	2011	2010
Andel nystartade företag av kvinnor utanför tätort (på landsbygden) (%)		8,6	8,2	9,3	7,8
Andel nystartade företag av män utanför tätort (på landsbygden) (%)		12,2	13,2	17,4	15,1
Andel nystartade företag utanför tätort (på landsbygden) (%)		20,9	21,4	26,7	22,9

LÄNSSTYRELSEN SKÅNE ARBETAR TILLSAMMANS med kommunerna för att skapa bra förutsättningar i samhället för länets medborgare – både privatpersoner och företagare. Alla ska på lika villkor erbjudas en livsmiljö där det är tryggt, enkelt och säkert att arbeta, bo och leva.

Vårt arbete med samhällsplanering ska bidra till att skapa goda och trygga levnadsförhållanden och en långsiktigt hållbar livsmiljö för länets invånare och besökare. Kulturmiljön är en del av samhällets historia; den ger kontinuitet i vardagen och ökar människors förståelse för sin omvärld.

Näringsliv

Kompetenssamverkan

Länsstyrelsen Skåne är en av fem parter i Kompetenssamverkan Skåne tillsammans med Region Skåne, Arbetsförmedlingen, Kommunförbundet Skåne och Lärosäten Syd. Kompetenssamverkan Skånes fem parter fick under året sju förstudier beviljade av Europeiska Socialfonden. Länsstyrelsen Skåne ansvarar för en av studierna:

- Yrkes-SFI (Länsstyrelsen) kartlägger behovet av och förutsättningarna för att bygga upp en regional infrastruktur i Skåne för yrkes-SFI.

Nya lokaler för ØresundDirekt

ØresundDirekt flyttade till nya lokaler på Universitetsholmen i Malmö. Lokalerna ligger bredvid Centralstationens södra uppgång och 100 meter från det nyöppnade Malmö Live. Länsstyrelsen Skåne är platsansvarig för ØresundDirekt, där svenska myndigheter hjälper medborgare och företag som vill arbeta, studera, flytta eller göra affärer på tvärs över Sundet.

Nytt pris till gränsöverskridande verksamhet

2014 delades för första gången ØresundDirekts näringslivspris ut; ”Øresunddirektbusiness Award”. Priset på 50 000 danska kronor går till ett företag vars verksamhet på ett framgångsrikt och inspirerande sätt etablerats på andra sidan Öresund. Vinnare 2014 blev Utmaningarnas Hus i Malmö. Juryn bestod av representanter från Länsstyrelsen Skåne samt svenskt och danskt näringsliv.

Infrastruktur

Länsstyrelsen Skåne verkar för att utbyggnaden av vägar och järnvägar sker miljöanpassat, hållbart och säkert. Länsstyrelsen Skåne har under året hanterat ett stort antal remisser angående väg- och järnvägsprojekt. Uppdraget är att pröva och godkänna miljökonsekvensbeskrivningar samt väg- och järnvägsplaner så de håller så god kvalitet som möjligt.

Fyrspår mellan Arlöv och Flackarp (Lund-Malmö)

Regeringen gav klartecken för fyra spår på järnvägen Lund-Malmö. Beslutet gäller sträckan Flackarp-Lund södra. Utbyggnaden påverkar stationerna i Hjärup, Åkarp, Burlöv och Klostergården. Länsstyrelsen Skåne har fått resursförstärkning för att kunna handlägga ärendena effektivt och smidigt.

Bostäder

Intressekonflikt om skånsk mark

Intressekonflikterna om markanvändningen i Skåne är större än i andra län. Skåne växer med 10 000 människor om året. Nya bostäder behöver byggas, liksom förskolor, skolor och gator. Det är ett högt exploateringsstryck från företag som vill starta eller expandera. Samtidigt måste vi bevara Skånes värdefulla natur och Europas bästa jordbruksmark. Det är en komplex situation, där Länsstyrelsen måste göra avvägningar mellan motstridiga intressen.

Kommunerna har fortfarande svårt att lösa den komplexa bostadsförsörjningsfrågan. Det finns ett stort behov av samordning och samarbete mellan kommunerna för att bostadsmarknaden i Skåne ska fungera och markanvändningsplaneringen ska hänga ihop. Länsstyrelsens bedömning är att bristen på hyresrättslägenheter är akut i Skånes samtliga kommuner. Det är de ekonomiskt svaga grupperna som drabbas mest, tillsammans med äldre som vill byta bostad och unga som ska in på bostadsmarknaden.

Dialoger med samtliga kommuner

Länsstyrelsen har under året inlett fördjupade dialoger med länets samtliga kommuner kring bostadsfrågorna och kommunernas sociala utmaningar. Syftet är att ge råd och stöd till kommunerna kopplat till deras arbete med riktlinjer för bostadsförsörjning.

Skånskt bostadsnätverk

Skånes bostadsnätverk hade sin första konferens i slutet av 2014. Syftet var att ta ett samlat grepp om problematiken kring det låga bostadsbyggandet i Skåne. Nätverket initierades av Länsstyrelsen Skåne, Kommunförbundet Skåne och Region Skåne men är en angelägenhet för alla aktörer med intressen i och engagemang för den skånska bostadsmarknaden.

Varför byggs det inte?

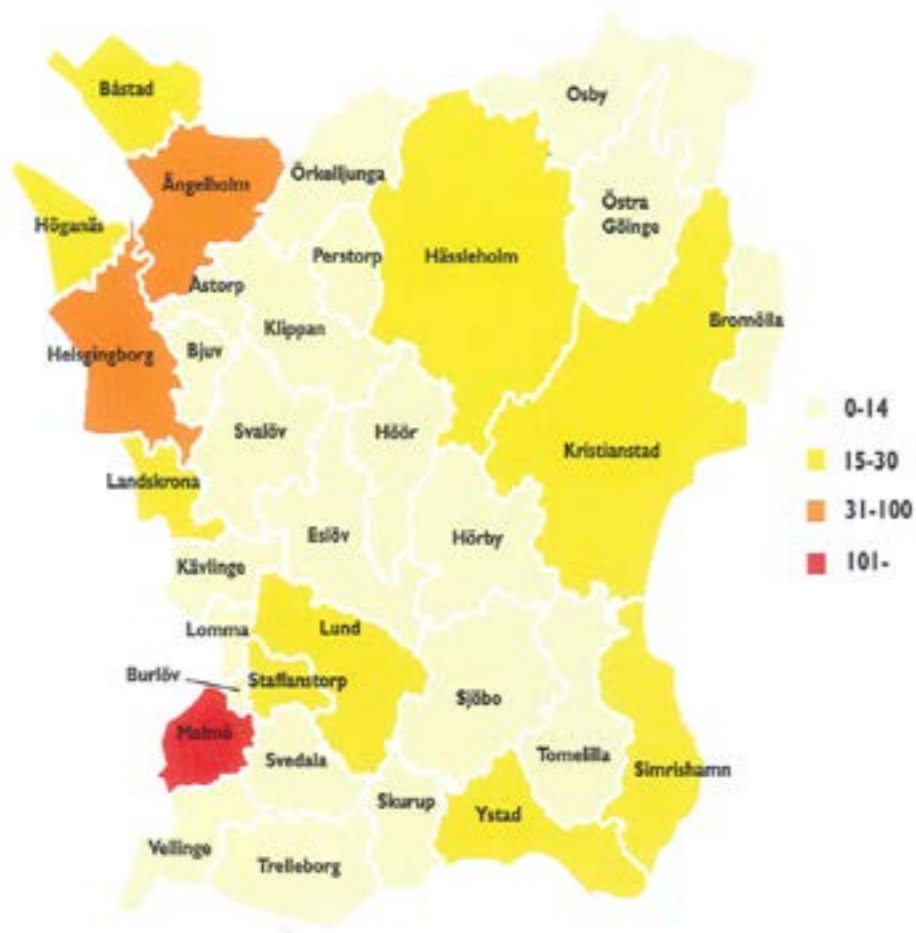
Länsstyrelsen Skåne har under året undersökt varför det inte byggs tillräckligt. En rapport konstaterar att det inte råder brist på detaljplaner – det finns godkända planer för 25 000 bostäder som inte blivit färdigställda. En annan rapport visar att den främsta förklaringen är konjunkturen. Byggandet riktar sig till en relativt liten målgrupp – till dem som har råd att köpa en ny bostad.

Stadsplanering

600 detaljplaner under 2014

Länsstyrelsen Skåne har handlagt omkring 600 detaljplaneärenden under 2014. I de flesta fall rör prövningen förtätning eller omvandling av tätorter. Dominerande ämnen har varit buller och frågor kopplade till klimatanpassning. Det förefaller som att kommunerna har ansträngt sig att värna jordbruksmarken och ta tillvara ytorna inne i tätorterna, öka stadsmässigheten och förbättra underlaget för service och kollektivtrafik. Även om exempel på motsatsen förekommer.

Antalet detaljplaneärenden som inkommer från respektive kommun varierar stort mellan kommunerna. De kommuner som remitterar flest ärenden är Malmö med 131 ärenden, Helsingborg med 40 och Ängelholm med 31 ärenden.

Sammanställning av inkomna detaljplaneärenden 2014

99 procent av överprövade planer godkänns

Länsstyrelsen Skåne har under året fått in drygt 300 detaljplaner för överprövning inom ramen för sin tillsyn enligt PBL. Länsstyrelsen överprövade åtta av dessa detaljplaner varav tre detaljplaner planer upphävdes. Resterande planer släpptes igenom efter överprövning.

Översiktsplanering

Länsstyrelsen Skåne har handlagt 38 översiktsplaneärenden under året. Översiktsplanerna är de viktigaste strategiska dokumenten i kommunernas samhällsplanering. Länsstyrelsens uppdrag varierar under processens gång. I inledningsfasen är rollen rådgivande, medan rollen i senare skeden är att bevaka att översiktsplanen inte strider mot statliga riksintressen (naturvård, friluftsliv och kulturmiljö) eller innebär risker för människors hälsa eller säkerhet.

Länsstyrelsen agerar utvecklingspartner i arbetet med kommunernas översiktsplaner. Foto: Most Photos

Länsstyrelsen Skåne har genomfört en intern leanprocess för att effektivisera handläggningen av översiktsplaner. Ambitionen är att snabbare koppla in andra avdelningar i processen för att lämna samlade besked i tidiga lägen.

Länsstyrelsen Skånes bedömning är att kommunernas främsta utmaningar är att utveckla arbetet med riktlinjer för bostadsförsörjning och miljökonsekvensbeskrivningar. Detta för att nå fram till relevanta bedömningar av bostadsbehov respektive synliggöra eventuella konflikter om markanvändningen.

Stärkt skydd av friluftslivet

Länsstyrelsen Skåne har i ett nytt förslag pekat ut 23 naturområden av riksintresse för friluftslivet. Elva av dem är helt nya. Uppdraget kom från regeringen. Förslaget föregicks av nästan ett års utredning, enkäter och dialoger med kommuner. Att ett friluftsområde är av riksintresse, betyder att kommuner i framtida planer måste ta hänsyn till dessa så att friluftslivet inte skadas.

Klimatanpassning

51 insatser i handlingsplan för klimatanpassning av Skåne

Länsstyrelsen Skåne har på uppdrag av regeringen tagit fram en regional handlingsplan för klimatanpassningsarbetet, *Regional handlingsplan för klimatanpassning för Skåne 2014 – Insatser för att stärka Skånes väg mot ett robust samhälle*. Handlingsplanen innehåller förslag på 51 insatser.

Fyra områden är prioriterade i Skåne: översvämning inklusive stigande hav, erosion, avlopp och markavvattning samt dricksvattenförsörjning.

Länsstyrelsen Skåne inledde arbetet med en analys som visar att 23 000 skånska bostadshus och kyrkor hotas om havsnivån stiger med en meter.

Samverkan med Region Skåne och Kommunförbundet Skåne

Klimatsamverkan Skåne (KSS) bildades gemensamt 2010 av Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne. Länsstyrelsen är sammankallande för ett av KSS tre fokusområden, klimatanpassning. Under året har fokus inom KSS-klimatanpassning varit att implementera den handlingsplan för värmeböljor/höga temperaturer som gemensamt togs fram förra året inom KSS. Den aktiveras när SMHI går ut med sina värmevarningar.

Kulturmiljö

Nya mål för kulturmiljö

Från och med 2014 gäller nya nationella mål för kulturmiljöarbetet. Målen är tydligare när det exempelvis gäller kulturpolitiska och jämställdhetspolitiska mål. Målen betonar att kulturarvet och kulturmiljöarbetet har en viktig roll i arbetet för ett inkluderande samhälle.

Rapporter om värdefulla åmiljöer

Inom det regionala samverkansprojektet kring vattenanknutna kulturmiljöer har länsstyrelserna i Skåne, Blekinge och Kronobergs län under 2014 inventerat och värderat kulturmiljöer längs Vramsån (Helge å) i Skåne län, Silletorpsån och Mieån i Blekinge län samt Lillån (Helge å) i Kronobergs län. Arbetet har resulterat i rapporter för respektive vattendrag.

Räddad gånggrift i Barsebäck

Gånggriften Gillhög vid Barsebäck i Kävlinge kommun är en av få i Skåne som är så intakt bevarad att man kan krypa in och uppleva kammaren inifrån. Inträngande vatten äventyrade säkerheten för besökare, och Länsstyrelsen Skåne och Kävlinge kommun anlätade danska experter för att restaurera gånggriften.

Länsfakta kulturmiljö

2014-12-31

Antal registrerade fornlämningar (exklusive marina)	26 952
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturmiljölagen	182
Antal kyrkobyggnader skyddade enligt 4 kap. kulturmiljölagen	469

Fritidens landskap

Under 2014 har Länsstyrelsen Skåne färdigställt rapporten "Fritidens landskap vid kusten" som redovisar en inventering av hur senare tidens framväxt av friluftsliv och rekreation återspeglas i dagens miljöer. Inventeringen svarar mot ett av målen inom Länsstyrelsens handlingsplan för jämställdhetsarbetet, att bidra till ökad kunskap om kulturhistoriska processer och sammanhang genom att såväl barns som kvinnors och mäns historia berättas.

Samhällsskydd och beredskap

Under året har ett regionalt kriskommunikatörsnätverk etablerats. Nätverket samordnas av Länsstyrelsen Skåne och består av kriskommunikatörer från berörda organisationer i länet.

Projekt kring sociala risker

I slutet av året skickade Länsstyrelsen Skåne ut rapporten "Beredskap för social kris" till Skånes kommuner. Syftet är att ge beredskapssamordnarna råd om hur man hanterar sociala risker.

Risk- och sårbarhetsanalyser

Under året har Länsstyrelsen Skåne infört en utvecklad process avseende arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser. Analysmetoden består i att expertgrupper genomför fördjupade regionala scenarioanalyser utifrån fem definierade riskområden.

Folkhälsa

Skånesamverkan mot droger

Skånesamverkan mot droger (SMD) utgör den regionala plattformen för arbete mot droger. Arbetet inom SMD leds av en samordningsgrupp med representanter från Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne, Polismyndigheten, Kriminalvården och Tullverket. Länsstyrelsen är sammankallande och chefen för enheten för social hållbarhet är ordförande.

Opinionsarbete

Tillsammans med kommuner i Skåne har Länsstyrelsen Skåne under 2014 genomfört den nationella informationsinsatsen "Tänk om" där syftet är att få föräldrar att avstå från att köpa ut eller bjuda sina minderåriga barn på alkohol.

Hej då, alkoholskador!

Länsstyrelsen Skåne utvecklar tillsammans med länsstyrelserna i Stockholms och Västra Götalands län samt Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN), en kommunikationsinsats till unga vuxna om att inte långa alkohol till minderåriga. Kampanjen heter "Hejdå alkoholskador!" och inleddes under 2014.

Tillsyn enligt alkohol- och tobakslagen

Under 2014 har två handläggare arbetat med såväl främjande insatser som tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen. Samtliga 33 kommuner i Skåne har under 2014 varit föremål för någon form av tillsyn.

- Länsstyrelsen Skåne har deltagit i Festivaltillsyn i Stockholm (Summerburst) och i Hässleholm (Siesta) tillsammans med andra länsstyrelser. I Lund, Ystad och Simrishamn har Länsstyrelsen Skåne bedrivit tillsyn enligt Isak-metoden tillsammans med kommun, Polisen, Skatteverket

och Tullverket. Isak står för Införsel av alkohol, samverkan mellan myndigheter om krogen och syftar till att kontrollera att alkoholen som säljs på krogen är lagligt inköpt.

Jämställdhet

Jämställdhetsstrategi

Länsstyrelsen Skåne fick i uppdrag av regeringen att ta fram en strategi för jämställdhetsintegrering för Skåne 2014-2016. En gemensam strategi undertecknades av Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Kom-

munförbundet Skåne. Ambitionen med strategin är att ta ett samlat krafttag kring jämställdhetsarbetet i Skåne. En handlingsplan för strategin har tagits fram. Handlingsplanen förtydligar kopplingen mellan strategin och målen i Skånes regionala utvecklingsstrategi (RUS).

Regionalt kompetenscentrum mot våld i nära relationer i Skåne

Med stöd från Länsstyrelsen Skåne startade Malmö stad våren 2014 ett regionalt Kompetenscentrum mot våld i nära relationer. Länsstyrelsen Skåne ingår i styrgruppen. Syftet är att utveckla förebyggande insatser och ge ett bra stöd till våldsutsatta, förövare samt till barn som bevittnar våld.

Uppdrag att motverka hedersrelaterat våld och förtryck

Länsstyrelsen Skåne har under 2014 fördelat utvecklingsmedel till 15 förebyggande insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck. Bidragen möjliggör samtalsgrupper och temadagar i skolor, dialoggrupper med föräldrar, mötesplatser och utbildning för yrkesverksamma.

Länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län har gemensamt tagit fram rapporten *Skyddat boende för hedersvåldsutsatta personer – slutrapport av stöd till utveckling 2006 – 2014*. Rapporten beskriver hur länsstyrelserna i storstadslänen tagit sig an uppdraget att bygga upp skyddade boenden för personer som riskerar eller utsätts för hedersrelaterat våld.

Nationella minoriteter

Service på finska

Under 2014 har en inventering genomförts kring uppdraget om nationella mino-

riteter. Inventeringen visar att Länsstyrelsen Skåne måste vara beredd att ge service på finska, vilket konkret kan handla om att tillhandahålla information och kommunicera beslut, muntligen och skriftligen, på finska.

Flaggdagar firas

Under 2014 påbörjades ett arbete för att uppmärksamma de nationella minoriteternas flaggdagar samt andra stora högtider som firas av de nationella minoriteterna. Länsledningen har gett tillstånd till flaggning från 2015 i samband med samernas, romernas, tornedalingarnas samt sverigefinnarnas officiella flaggdagar.

Utbildning av romska hälsoinspiratörer

Under 2014 påbörjade Länsstyrelsen Skåne ett arbete för att tillsammans med Romska ungdomsförbundet och Region Skåne utbilda tio hälsoinspiratörer under 2015.

Mänskliga rättigheter

Pride - regnbågsfestivalen

Under temat "Rätten till kärlek" deltog Länsstyrelsen Skåne i Pride-veckan i Malmö. Länsstyrelsen Skåne deltog i ett panelsamtal och höll ett föredrag om hur vi arbetar för att främja mänskliga rättigheter och skydda mot diskriminering.

Regnbågsflaggan hissades vid kontoren i Malmö och Kristianstad under Prideveckan och på den internationella dagen mot homo- och transfobi.

Mångfaldsmingel på Residenset

Den 12 november stod Länsstyrelsen Skåne värd för ett mingel på temat *Varför mångfald?* Ett 50-tal företrädare från kommuner, näringsliv, myndigheter, idéburen sektor och högskola/universitet.

Barnkonventionen 25 år

20 november deltog Länsstyrelsen Skåne i firandet av att det var 25 år sedan FN antog barnkonventionen.

Personligt ombud för tillgång till stödinsatser

Tillgång till personligt ombud är en rättighetsfråga. Personer med allvarlig psykisk funktionsnedsättning har rätt till stöd i att söka information om och få tillgång till vård- och stödinsatser.

Länsstyrelsen Skåne har fördelat medel till de 24 kommuner som har inrättat verksamhet med personligt ombud. Under 2014 har dock inga nya kommuner beslutat om verksamhet med personligt ombud.

Integration

Flyktningmottagningen en stor utmaning

I ett brev till civilministern den 3 november 2014 lyfte länsledningen flyktningmottagandet som en av de stora utmaningarna för Skåne och Länsstyrelsen. Länsstyrelsen Skåne ser behov av insatser för att stärka mottagningen av nyanlända barn och vuxna, inte minst när det gäller kommunernas mottagande.

Under 2014 tog Skåne emot 5 556 nyanlända varav 465 ensamkommande barn. 32 kommuner av 33 ökade sitt mottagande under 2014, varav hälften mer än fördubblade sitt mottagande. Länsstyrelsen Skåne har uppdrag att sluta överenskommelser med kommunerna om att ta emot personer med uppehållstillstånd, något som försvåras av att i stort sett samtliga kommuner har brist på bostäder.

Av Skånes 33 kommuner saknade sex kommuner en överenskommelse med Länsstyrelsen vid årsskiftet 2014/2015.

Mottagandet är ojämnt fördelat mellan kommunerna och de större kommunerna tar ett stort ansvar. Kranskommuner kring Malmö tog emot 174 nyanlända – Malmö 1 546 nyanlända.

Vad säger kommunerna?

Kommunerna efterlyser i sina kontakter med Länsstyrelsen en mer förutsägbar och ordnad verksamhet för att kunna skapa förutsättningar för ett gott flyktningmottagande. I kommunerna blandas asylsökande med anvisade och egenbosatta nyanlända, ensamkommande barn som anvisats till kommunen och ensamkommande barn som placerats i kommunen av andra kommuner.

Detta skapar en oro om vilket ansvar som egentligen ligger på kommunen. De större kommunerna upplever att fler nyanlända med uppehållstillstånd lämnar ankomstboenden för en adress, men utan att ha en bostad. Det gör det svårare vilket försvåras för både kommun och Arbetsförmedling att ge de nyanlända de insatser som behövs.

Asylsökande ensamkommande flyktningbarn

Ny lagstiftning 2014 gav Migrationsverket utökade möjligheter att anvisa barn till kommunerna. Detta tillsammans med nya ersättningsregler har bidragit till att alla skånska kommuner utom en har valt att teckna en överenskommelse med Länsstyrelsen Skåne om mottagande av ensamkommande barn och unga. Skånska kommuner har tidigare haft ett lågt mottagande i förhållande till sitt fördelningstal, något som fört med sig att många barn anvisats till kommuner i Skåne under 2014.

Samhälls- och hälsokommunikatörerna ger nyanlända kunskap och information på modersmål.
Foto: Annica Jönsson

Samhälls- och hälsokommunikatörer

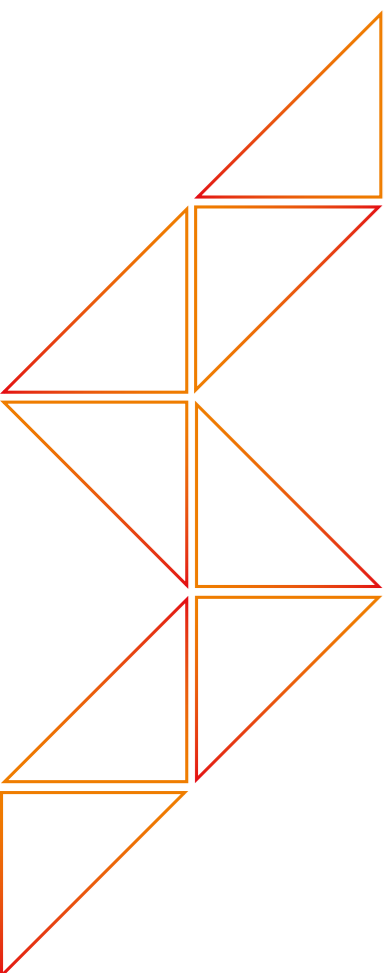
Genom Länsstyrelsen Skånes samhälls- och hälsokommunikatörer får nyanlända flyktingar i 26 skånska kommuner kunskap och information på modersmål i ett program på 80 timmar.

Under 2014 påbörjade SHK ett nytt utvecklingsprojekt. I fokus står unga i åldern 16-19 år som nyligen kommit till Sverige. I fokusgrupper förs en dialog på modersmål om samhälls- och hälsoinformation i ett brett perspektiv (livskunskap).

Internationell konferens om hälsokommunikation

Under två dagar, 3-4 juni, samlades ledande europeiska och kanadensiska forskare och aktörer kring hälsokommunikation i Malmö. Konferensen var en del i arbetet med stödplattformen MILSA, som drivs av Länsstyrelsen Skåne och Malmö högskola med stöd av Europeiska flyktningfonden.

2014 – ett valår

Länsstyrelsen Skåne är regional valmyndighet och 2014 var ett intensivt år med val både till Europaparlamentet och till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige.

Redan i januari upprättade vi ett valkansli för att bland annat hantera partiernas beställningar av valsedlar, anmälan av kandidater och rekrytering av personal till rösträkningen.

Rösträkningen efter valet till Europaparlamentet den 25 maj pågick i fyra dagar och engagerade omkring 120 medarbetare, utöver röstmottagningspersonal på valnatten.

Efter valen den 14 september pågick rösträkning mellan 15–25 september och engagerade ca 240 medarbetare.

Ökning i registret mot penningtvätt

I början av 2014 fanns 1 828 verksamhetsutövare i Bolagsverkets register mot penningtvätt inom Länsstyrelsen Skånes tillsynsområde (Skåne, Blekinge och Kronobergs län). Vid årets slut var 2 201 verksamhetsutövare registrerade. Det har således skett en stor ökning av antalet registrerade tillsynsobjekt under året.

Sammanlagt har Länsstyrelsen kontrollerat 104 verksamhetsutövare, varav 20 på plats. Vid tillsynen kontrollerar vi att verksamhetsutövarna har rutiner för att förhindra att deras verksamhet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, samt att rutinerna uppfyller de krav som ställs.

Olaglig kameraövervakning på vårdinrättningar

Under 2014 genomförde 20 av landets 21 länsstyrelser en riktad tillsyn av den kameraövervakning som bedrivs på sjukhus, vårdcentraler och andra vårdinrättningar. Det är verksamheter som är starkt integritetskänsliga. 27 procent av 195 granskade vårdinrättningar i landet bedrev olaglig kameraövervakning. I Skåne gjorde vi fyra kontroller och hade anmärkningar i två av fallen.

Länsstyrelsen Skåne gjorde tillsammans med 19 andra länsstyrelser en riktad tillsyn av kameraövervakning på vårdinrättningar.

LÄNSSTYRELSENA HAR EN STOR ANDEL MEDARBETARE med arbetsuppgifter som ställer stora krav på kunskap, färdigheter och ansvar. Av denna anledning är det särskilt viktigt att myndigheten klarar av att attrahera, rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

Myndigheten hade under 2014 totalt 5 236 ansökningar till 60 annonserade anställningar – 87 ansökningar per utannonserad tjänst. Vi inledde ett arbete med att ytterligare tydliggöra varumärkesplattformen i relation till Länsstyrelsen Skåne som attraktiv arbetsgivare, ett arbete som kommer att fortsätta under 2015.

Kompetensutveckling

Utöver att rekrytera rätt kompetens måste myndigheten kontinuerligt utveckla och förädla kompetensen i verksamheten. Länsstyrelsen Skåne har ett särskilt kompetensutvecklingsprogram för medarbetare, Handläggprogrammet. Syftet är att stärka generallistkompetenser och ge medarbetarna en större överblick om länsstyrelsens hela verksamhetsområde. Under 2014 gick tolv medarbetare från fem avdelningar programmet.

För chefer utgår kompetensutvecklingsinsatserna från myndighetens chefskompetenser. För samtliga chefer har det under 2014 hållits seminarier rörande arbetsrättsliga frågor, lönesättning, samtalsmetodik, chefskap och chefskompetenser.

Arbetsmiljö

Medarbetarenkät

Under hösten genomfördes den återkommande medarbetarenkäten. Enkäten tillsammans med skyddsronder, riskbedömningar och utvecklingssamtal ledde fram till åtgärdsplaner för att förbättra arbetsmiljön. Under 2014 började Länsstyrelsen Skåne följa upp arbetsmiljörisker i tertialuppföljningarna.

Friskvård

Myndigheten har tagit stora kliv vad gäller friskvårdsfrågor de senaste åren. Under 2014 var Länsstyrelsen Skåne representerad vid flera motionslopp. Det arrangerades flera föreläsningar om till exempel arbetsglädje, stresshantering, löpteknik och hälsa i ett helhetsperspektiv. I Länsstyrelsen Skånes lokaler har det under 2014 bland annat anordnats yoga, pinngympa, cirkelträning, zumba, gymna och spinning. Den ökade satsningen på friskvårdsfrågor har fått gott gensvar och vi hoppas det kan bidra till ökad hälsa och delaktighet bland myndighetens medarbetare.

EN UTVECKLINGSPARTNER FÖR SKÅNE

Länsstyrelsen Skåne har många uppdrag och i flera av dem har Länsstyrelsen en samverkande roll. Samverkan med Region Skåne och kommunerna är central för Länsstyrelsen Skånes arbete.

Länsstyrelsen Skåne och Region Skåne hade tidigare en ömsesidig avsiktsförklaring som reformerades under 2013 då även Kommunförbundet Skåne inkluderades. Den nya konstellationen heter Skånskt ledningsforum, och hade ett första möte i december.

Skånskt ledningsforum har till dags dato hållit tre tematiska möten, där fokus legat på bostäder och byggande, integration och mottagning samt kompetensförsörjning och utbildning.

Exempel på Länsstyrelsen Skånes samverkan under 2014:

- Projektpartner, projektledare och finansiär för 1:1 medlen för regionala tillväxtåtgärder.
- Arbetet med ny regional utvecklingsstrategi. Bland annat har Länsstyrelsen Skåne fungerat som stöd för att säkerställa ett tydligare jämställdhetsperspektiv.
- Dialogpartner vid framtagande av relevanta EU-program, såsom ERUF, ESF samt ÖKS. Även här bör noteras det stöd som vi gett för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv.
- Landsbygdsprogrammet, där Region Skåne deltar aktivt i det skånska partnerskapet. I det löpande samarbetet ingår vi i en arbetsgrupp tillsammans med Region Skåne och Tillväxtverket.
- Länsstyrelsen Skåne har medverkat i övervakningskommittén för Europeiska Fiskefonden som även hanterat fondens förberedande frågor.
- Länsstyrelsen Skåne har deltagit i arbetet med regional digital agenda.
- Kompetenssamverkan Skåne.
- Klimatsamverkan Skåne.
- Överenskommelse om samarbete mellan Region Skåne, Länsstyrelsen Skåne och Riksantikvarieämbetet.
- Länsstyrelsen Skåne deltar i en dialog för att ta fram och samverka kring en del av de insatser som Region Skånes kulturplan genererar.
- Länsstyrelsen Skåne deltar i tematiskt inriktade arbetsgrupper inom ramen för Region Skånes handlingsplan för kulturarvsområdet 2013-2015.
- Jämställdhetsstrategi för Skåne 2014-2016, som undertecknats också av Region Skåne och Kommunförbundet Skåne.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

